

รายงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โรงเรียนหนองกองพิทยาคม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กำแพงเพชร

คำนำ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) O16 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตาม ภารกิจของสถานศึกษา กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการ ดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของโรงเรียน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการ ประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย 1.การอนุมัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยการ ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558 2.การใช้อำนาจตามการให้บริการตามภารกิจ/การใช้อำนาจตามกฎหมาย 3.การจัดซื้อจัดจ้าง และ 4.การบริหารงานบุคคล

ทั้งนี้โรงเรียนหนองกองพิทยาคมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบาย การบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

โรงเรียนหนองกองพิทยาคม

สารบัญ

หน้า

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2568

หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ	4
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	7
วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	8
เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	9
วิเคราะห์ความเสี่ยงในการให้หรือรับสินบนของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม	11
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568	
การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	12

1. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดย ผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมใน สังคมรวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจจะทำความดียังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงเรียนหนองกองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ดำเนินการวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเดียวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมาย กลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวการณ์แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กร

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับ ขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรม สัญญาการร่าง สัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

1.2 สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขันสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการ โดยมีข้อส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิด ความเสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มา ดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนหนองกองพิทยาคม ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาด หรือมีความ รับผิดชอบไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิด วินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิด แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- 2.2 เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
- 2.3 เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัด ทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
- 2.4 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

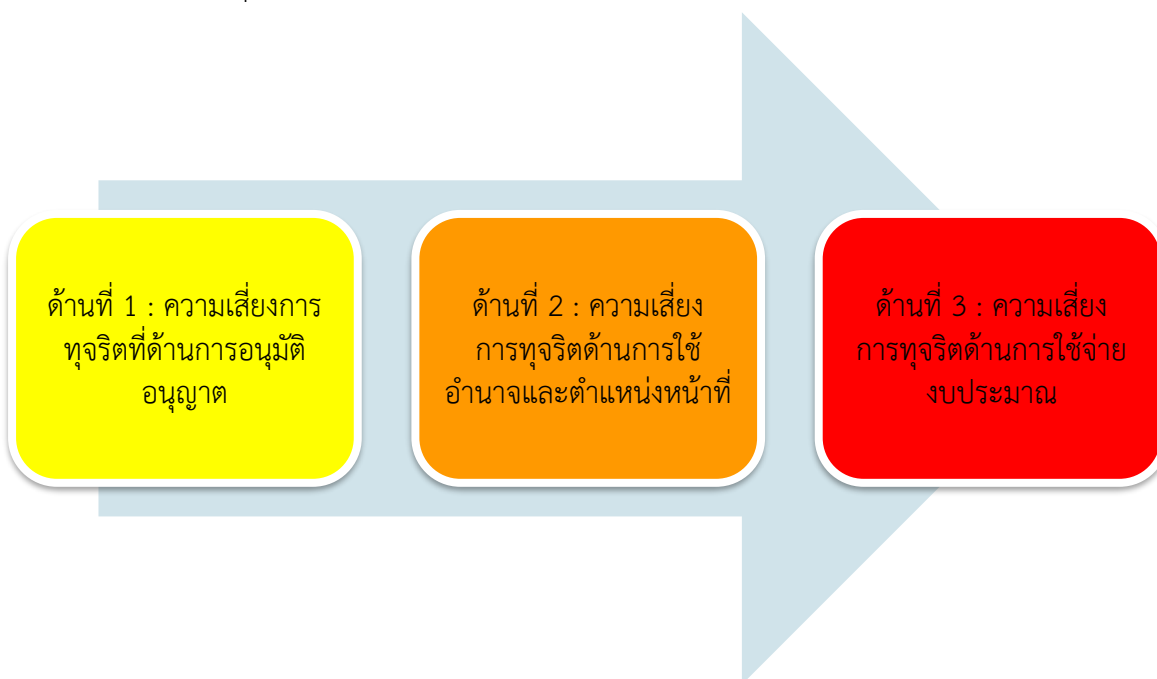
3. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและคัมภีร์เฉพาะ คำนิยาม

คัมภีร์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้(ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง, ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)เหตุการณ์/การกระทำใดๆที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผล กระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน)หรือก่อให้เกิด ความ ล้มเหลวหรือ ลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วน รวมของหน่วยงานในอนาคต
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการ ดำเนินการต่างๆเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการ ที่ไม่เป็นไปตามแผนเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่ จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
การทุจริต	องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการ ทุจริตเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ● 1.การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับสูง เพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจอรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือ ผู้บริหารประเทศ ได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ ● 2. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย ในทางมิชอบ ● 3.การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอการให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ ทั้งในรูปของเงินสิ่งของและสิ่งตอบแทนต่างๆเพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำ ผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ● 4.การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ นำ เงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ ส่วนตนหรือเพื่อ กิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การทุจริต	● 5.การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามา ทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ● 6.การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่ เพื่อนครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ● 7.ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วน ตนกับประโยชน์ส่วนรวมอันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ
ความเสี่ยง / ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม	การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆหรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตน เข้าไปแอบแฝงหรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องใน การใช้ อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆหรือ ดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเอง หรือ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
โอกาส (Likelihood)	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
ผลกระทบ (Impact)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ระดับความรุนแรง	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจาก

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุม การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริตพร้อมทั้งรวม มือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลัก การบริหาร จัดการที่มุ่งสู่การราชการใสสะอาดสามารถ สกัดกั้นลดและปิดโอกาสการทุจริตและ ประพตุมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรร มาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มี ความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่าย บริหาร ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ ที่เน้นเรื่องการป้องกันปราบปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้นยับยั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยง การทุจริตจึงเป็นเครื่องมือหลักที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงาน ของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันสกัดกั้นลดและปิดโอกาสการทุจริตเพื่อยกระดับคาคด คะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริตCorruption Perceptions Index : CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น 3 ด้าน

กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management: CRM - CRM จะได้สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM ได้ประโยชน์จากการประเมินสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสาร ภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะการแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและ สาธารณชนรับรู้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM		
ด้านที่ 1	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติอนุญาตตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ 2	การใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คืออำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่งบดำเนินงาน งบลงทุนงบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือ เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลางเงินนอกงบประมาณและ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณได้รับงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณรายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการระดับกรม เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ

4. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการที่ 8 การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013)

ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ขไว้ด้วยกัน 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

มาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์การยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์การ จูงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ 13 องค์การมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์การให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติในการทำงานได้อย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์การ (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ 8 การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

1. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
2. Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่อง ที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือ ให้ข้อมูลเบาะแสแก่ผู้บริหาร
3. Preventive ป้องกันหลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิด มาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(Know Factor)ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก
4. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการ ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)
5. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

5.1.กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือ โครงการที่ทำการประเมิน ตามความ เหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood):พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความ เสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของ ความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็น

➤ ผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

5.2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิด ความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจน มากที่สุดโดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะ เกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการ พยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

5.3 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นการกำหนดวิธีการ หรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตโดยการนำมาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามี ประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมทั้งนี้ควรเชื่อมโยง ให้สอดคล้อง กับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในประเภทความเสี่ยงในความ โปร่งใสและการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อกำหนด มาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริต ในการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

4. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ – ๒๕ คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ – ๑๔ คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔ – ๘ คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ – ๓ คะแนน

1. วิเคราะห์ความเสี่ยงในการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดการทุจริตของสถานศึกษา (ด้านสินบน) ของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับด้านสินบนของสถานศึกษาหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ ประจำปีงบประมาณ 2568 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดการทุจริตของสถานศึกษา (ด้านสินบน) ของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ
1.การจัดซื้อจัดจ้างตรวจสอบเกณฑ์ คุณสมบัติ และแบบรูปรายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อ จัดจ้างอาจมีการรับสินบนเพื่อตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการ	อาจมีการรับสินบนเพื่อตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการ	1	1	1	ต่ำ
2. การบริหารงานบุคคล 2.1 การกำหนดคุณสมบัติ ผู้สมัครสอบ เจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ที่กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครในลักษณะช่วยเหลือผู้สมัครสอบที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	1	1	1	ต่ำ
2.2 การสอบข้อเขียนของผู้สมัครสอบ เจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อนำข้อสอบมาให้ผู้สมัครสอบที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	1	1	1	ต่ำ
2.3 การสอบสัมภาษณ์ของผู้สมัครสอบ เจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	เจ้าหน้าที่ที่สอบสัมภาษณ์อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือผู้สมัครสอบที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน	1	1	1	ต่ำ

8.การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียน ทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้ใน 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการ อนุมัติ อนุญาต การกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานโรงเรียนหนองกองพิทยาคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการจัดการความเสี่ยง
1. ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
1. การจัดซื้อจัด จ้าง ตรวจสอบ เกณฑ์ คุณสมบัติและแบบรูป รายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อ จัด จ้างอาจมีการรับสินบนเพื่อตั้ง ราคาของพัสดุที่ไม่สอดคล้อง กับระเบียบราชการ	ต่ำ	1.อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง 2.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (EGP)	ดำเนินการแล้ว ช่วงตุลาคม 67 – พฤษภาคม 68
2. ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
2.1 การกำหนดคุณสมบัติ ผู้สมัครสอบเจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	ต่ำ	1.จัดทำปรับปรุงและเผยแพร่หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการสรรหา และคัดเลือกบุคลากร 2.จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตในการรับสมัคร	ดำเนินการแล้ว ช่วงตุลาคม 67 – พฤษภาคม 68
2.2 การสอบข้อเขียนของผู้สมัครสอบเจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	ต่ำ	1.โรงเรียนจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง กรรมการออกข้อสอบ กรรมการคุม สอบ และกรรมการตรวจข้อสอบที่ ชัดเจน 2.เปิดเผยผลการสอบผู้สมัครสอบ	ดำเนินการแล้ว ช่วงตุลาคม 67 – พฤษภาคม 68
2.3 การสอบสัมภาษณ์ของผู้สมัครสอบเจ้าหน้าที่ธุรการและครูอัตราจ้าง	ต่ำ	1.โรงเรียนจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง กรรมการสอบสัมภาษณ์ผู้สมัคร 2.ประกาศผลสอบทางบอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนและเว็บไซต์ของโรงเรียน	ดำเนินการแล้ว ช่วงตุลาคม 67 – พฤษภาคม 68

จากผลการประเมิน พบว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือสินบนของโรงเรียนหนองกองพิทยาคม ปีงบประมาณ 2568 ผลการประเมินมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ หมายถึง อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ลงนาม

(นายกีวิวัฒน์ เงินขาว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกองพิทยาคม